

לעתים הוא דין ולעתים הוא רחמים. אם זוכים בני העולם, הרי אל עומד, והוא חסד. ואם לא זוכים, הרי אל עומד, ונקרא גבור, ועל זה עומד בכל יום.

אבל דבר נאה הוא, אל בכל מקום זהו אור (רב) החכמה העליונה, ועומד בקיומו בכל יום, שפתיב (תהלים נ) חסד אל כל היום. ואלמלא שאל הזה מתעורר בעולם, לא יכול העולם לעמד אפלו שעה אחת מלפני הדינים הקשים שמתעוררים בעולם בכל יום. זהו שפתיב (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם אלא באברהם, בהתעוררות של אברהם עומדים, וכשמתעורר אברהם בעולם, כל אותם הדינים שנמצאים בכל יום ויום, הוא דוחה אותם החוצה ולא עומדים לפניו.

זהו שפתיב ואל זעם בכל יום. נזעם או זעום בכל יום לא כתוב, אלא זעם. בכל יום ויום שנמצא דין, דוחה אותם החוצה, והוא עומד ומבשם את העולם. זהו שפתיב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו. ואלמלא זה, לא יכול העולם לעמד אפלו רגע אחד. ולכן הפל עומד משום אברהם. וזה שפתיב אל גבור. לא שהוא גבור, אלא הפסוק הזה רמז הוא שרומז לאבות, ורמז הוא שרומז לאמונה העליונה הקדושה, שפתיב פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום. פלא - זו החכמה העליונה שמפלאה ומכסית מהפל, כמו שנאמר (דברים יז) כי יפלא ממך דבר. יועץ - זהו נהר עליון ששופע ויוצא ולא פוסק. וזה יועץ לכל ומשקה את הפל. א"ל - זה אברהם, כמו שבאנו האל הגדול. גבור - זה יצחק,

הוא (דף ל"א ע"א) רחמי. אי זכאין בני עלמא, הא אל קיימא, והוא חסד. ואי לא זכאן, הא אל קיימא, ואקרי גבור, ועל דא קיימא בכל יומא.

אבל מלה שפיר הוא, אל בכל אתר, נהירו (רב) דחכמתא עלאה הוא, וקיימא בקיומיה בכל יומא, דכתיב, חסד אל כל היום. ואלמלא דהאי אל אתער בעלמא, לא יכיל עלמא למיקם אפילו שעתא חדא, מקמי דינין תקיפין דמתערין בעלמא בכל יומא, הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם, אלא באברהם, באתערוותא דאברהם קיימי, וכד אתער אברהם בעלמא, כל אינון דינין דמשפתחי בכל יומא ויומא דחי להו לבר, ולא קיימין קמיה.

הדא הוא דכתיב, ואל זעם בכל יום, נזעם, או זעום בכל יום, לא כתיב, אלא זעם. בכל יומא ויומא דדינא אשתכח, דחי לון לבר, וקיימא הוא ומבסם עלמא, הדא הוא דכתיב, (תהלים מב) יומם יצוה יי' חסדו. ואלמלא האי, לא יכיל עלמא למיקם אפילו רגעא חדא. ועל דא כלא קיימו בגיניה דאברהם. והאי דכתיב אל גבור, לאו דאיהו גבור, אלא האי קרא רמז הוא דקא רמיז לאברהן, ורמיזא הוא דקא רמיז למהימנותא עלאה קדישא, דכתיב (ישעיה ט) פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום. פלא, דא חכמתא עלאה, דהיא פליאה ואתפסאי מפלא, פמה דאת אמר (דברים יז) כי יפלא ממך דבר. יועץ, דא הוא נהר עלאה דנגיד ונפיק, ולא פסקא, ודא יועץ לכלא, ואשקי לכלא.

אל דא אברהם, פמה דאוקימנא האל הגדול.

שְׁכֵתוֹב הַגָּבוֹר. אָבִי עַד - זֶה יַעֲקֹב, שְׁאוֹחֵז בְּצַד הַזֶּה וּבְצַד הַזֶּה וְעוֹמֵד בְּקִיּוֹם שְׁלָם. שֶׁר שְׁלֹם - זֶה צָדִיק, שֶׁהוּא הַשְּׁלֹם שֶׁל הָעוֹלָם, שְׁלֹם הַבֵּית, שְׁלֹם הַגָּבִירָה.

בָּאוּ רַבֵּי חֲזַקְיָה וְרַבֵּי יְהוּדָה וְנִשְׁקוּ אֶת יָדוֹ. בָּכוּ וְאָמְרוּ: אֲשֶׁרִי חִלַּקְנוּ שֶׁשָּׂאֲלָנוּ אֶת זֶה. אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁאַתָּה שְׂרוּי בְּתוֹכוֹ.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, כְּתוּב זֶה קֶרֶפֶן אַהֲרֹן וּבְנָיו אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ. בֹּא רָאָה, הִרְשָׁעִים שֶׁל הָעוֹלָם גּוֹרְמִים לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַסְתַּלַּק מִכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (משלי טו) אִישׁ תִּהְפֹּכֹת יִשְׁלַח מְדוֹן וְנִרְגָּז מִפְּרִיד אֲלוּף. מִי הָאֲלוּף? זֶה הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (שְׁהוּא אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם), כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲלוּף נַעֲוִירִי אֶתָּה. וְהֵם (הִרְשָׁעִים) מִפְּרִידִים אֶת זֹאת מִזֶּה, שֶׁהִיא שְׁלֹם הַבֵּית, וְהֵם זְנוּגִי אַחֵד.

בָּא אַהֲרֹן הַקִּדּוּשׁ וּבְנָיו, וְעַל יְדֵיהֶם נִקְרָכִים שְׁנֵיהֶם וּמִדּוּגִים זֶה עִם זֹאת. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב, בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן אֶל הַקִּדּוּשׁ. זֶה קֶרֶפֶן אַהֲרֹן וּבְנָיו. וְהֵם מְזוּגִים אֶת הַמֶּלֶךְ הַקִּדּוּשׁ הַעֲלִיּוֹן בַּגָּבִירָה, וְעַל יְדֵיהֶם מִתְּבָרְכִים עֲלִיּוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים וְנִמְצְאוֹת בְּרָכוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְנִמְצָא הַכָּל אֶחָד בְּלִי פְרוּד.

וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה לֹא כְּתוּב זֹאת קֶרֶפֶן, לְקָרֵב זֹאת לְמִקּוּמָהּ? לֹא כֵּן, שֶׁהֵרִי הַכֶּהֱן מִמַּעַלָּה שׁוֹרָה לְהִבִּיא אֶת הַזְּנוּג לְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁמִּגִּיעַ לָזֶה הַזֶּה לְזוּגוֹ עִם זֹאת וּלְקָרְבָם כְּאֶחָד, וְלִכֵּן הַכֶּהֱן מִשְׁלִים אֶת הַקֶּרֶפֶן וּמִקְרָב אֶת הַזְּנוּג. אֲשֶׁרִי חִלַּקְם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים מֵאוּשָׁא לְטַבְּרִיָּה. אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתוּב (תהלים קלב) כִּי בַחֵר ה' בְּצִיּוֹן

גָּבוֹר, דָּא יִצְחָק, דְּכִתִּיב הַגָּבוֹר. אָבִי עַד, דָּא יַעֲקֹב, דְּאֶחִיד לְהֵאֵי סְטָרָא וּלְהֵאֵי סְטָרָא, וְקִיּוֹמָא בְּקִיּוֹמָא שְׁלִים. שֶׁר שְׁלֹם, דָּא צָדִיק, דְּאִיהוּ שְׁלָמָא דְּעֻלָּמָא, שְׁלָמָא דְּבֵיתָא, שְׁלָמָא דְּמִטְרוֹנִיתָא.

אֲתוּ רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יְהוּדָה, וְנִשְׁקוּ יָדָיו. בָּכוּ, וְאָמְרוּ זַכָּאָה חוֹלְקָנָא, דְּשָׂאִילָנָא הֵאֵי. זַכָּאָה הוּא דָּרָא, דְּאֶת שְׂאִירֵי בְּגוֹוִיָּהּ.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, כְּתִיב. זֶה קֶרֶפֶן אַהֲרֹן וּבְנָיו אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לַיהוָה. תֵּא חֲזִי, חֲזִיבִי עֻלָּמָא, גִּרְמִין לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַסְתַּלְקָא מִכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (משלי טו) אִישׁ תִּהְפֹּכֹת יִשְׁלַח מְדוֹן וְנִרְגָּז מִפְּרִיד אֲלוּף. מֵאֵן הוּא אֲלוּף. דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דְּאִיהוּ אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם), כִּמּוֹ דְּאֶת אָמַר, (ירמיה ג) אֲלוּף נַעֲוִירִי אֶתָּה. וְאִינוּן (תְּיָבִי) מִפְּרִישִׁין לְזֹאת מִזֶּה, דְּאִיהוּ שְׁלָמָא דְּבֵיתָא, וְאִינוּן זְנוּגָא חָדָא.

אֲתָא אַהֲרֹן קִדְּשָׁא וּבְנָיו, וְעַל יְדֵיהֶם מִתְּקַרְבִּין תְּרוּוִיָּהּ, וְאִזְדְּוּג זֶה בְּזֹאת. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן אֶל הַקִּדְשׁ. זֶה קֶרֶפֶן אַהֲרֹן וּבְנָיו. וְאִינוּן מְזוּגִי לְמִלְכָּא קִדְּשָׁא עֻלָּאָה בְּמִטְרוֹנִיתָא, וְעַל יְדֵיהֶם מִתְּבָרְכָן עֻלָּאִין וְתַתָּאִין, וּמִשְׁתַּכְחִין בְּרָכָאן בְּכֻלָּהוּ עֻלָּמִין, וְאַשְׁתַּכַּח כָּלָא חַד בְּלֹא פְרוּדָא. וְאִי תִימָא, אֲמַאי לֹא כְּתִיב זֹאת קֶרֶפֶן, לְקָרְבָא זֹאת לְאַתְרִיָּה. לֹא הֵכִי, דְּהָא כְּהֵנָּא מַעֲיִלָא קָא שְׂרִי לְאַיִתָּאָה זְנוּגָא לָה לְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, עַד דְּמִטִּי לְהֵאֵי זֶה, לְאַזְדְּוּגָא בְּזֹאת וּלְקָרְבָא לֹון כְּחָדָא. וּבְגִין כֵּן כְּהֵנָּא אֲשִׁלִּים קֶרֶפֶןָא וְקָרִיב זְנוּגָא, זַכָּאָה חוֹלְקִיָּהוֹן בְּעֻלָּמָא דִּין וּבְעֻלָּמָא דְּאֶתִי.

רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ אֲזִילִי מֵאוּשָׁא לְטַבְּרִיָּה, אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתִיב (תהלים קלב) כִּי בַחֵר ה' בְּצִיּוֹן